

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Сментина Н.В. _____

«___» _____ 201 року

ВИПУСКНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавра

зі спеціальності «Економіка підприємства»

за темою:

**« ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЕКТУ СТВОРЕННЯ
ПІДПРИЄМСТВА З ВИГОТОВЛЕННЯ СОУСІВ »**

Виконавець

студент IV курсу, групи 6, ФЕУП

Ткаченко Анастасія Олександрівна _____

(підпис)

Науковий керівник

ст. викладач

Каражия Едуард Андрійович _____

(підпис)

Одеса – 2018

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ЗАГАЛЬНА КОНЦЕПЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЛАСНОГО БІЗНЕСУ У СФЕРІ ПЕРЕРОБКИ АГРАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ	
1.1 Характеристика бізнес-ідеї виробництва агропромислової продукції в Україні	5
1.2 Умови організації та здійснення підприємницької діяльності в Україні у сфері агропромислового бізнесу	11
1.3 Вибір організаційно-правової форми новостворюваного бізнесу та системи оподаткування	16
РОЗДІЛ 2 АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА МОЖЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА З ВИГОТОВЛЕННЯ СОУСІВ	
2.1 Аналіз конкурентного середовища на ринку соусів в Україні....	21
2.2 Формування стартового капіталу на створення бізнесу	28
2.3 Формування поточних витрат на функціонування бізнесу.....	42
РОЗДІЛ 3 ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВІДКРИТТЯ ПІДПРИЄМСТВА З ВИГОТОВЛЕННЯ СОУСІВ	
3.1 Прогнозування прибутку від реалізації послуг підприємства....	54
3.2 Оцінка економічної ефективності проекту.....	58
3.3 Аналіз можливих ризиків та заходи щодо їх мінімізації.....	66
ВИСНОВКИ	71
Список використаних джерел	73
ДОДАТКИ	76

ВСТУП

Актуальність дослідження. Сільське господарство є однією з провідних галузей виробничої сфери України. Так сільське господарство дуже тісно пов'язано з іншими галузями: хімічна промисловість – виробляє різноманітні добрива та отрутохімікати, що захищають розлини від шкідливих паразитів; машинобудівна промисловість – займається розробкою та випуском покращеного устаткування та сільськогосподарської техніки; легка та харчова промисловість – витовлення якісно чистої продукції з переробленої сировини. Усе частіше придивляються й іноземні інвестори до сільськогосподарської та харчової галузі України, яких навіть не відлякує хиткий фінансово-економічний стан держави. Це свідчить про постійне зростання попиту на сільськогосподарську продукцію, відкриття нових ринків збуту, та демонструє актуальність обраної теми. Серед дослідників, які приділили багато уваги цій темі, можна виділити: І. Клименко, С.В. Васильчак, В.М.Русан, В.А. Рульєв, В.Ємець.

Метою є розробка проекту із створення підприємства з виготовлення соусів. Використовуючи власно вирощену сировину.

Завдання випускної роботи:

- виявити загальні умови організації та здійснення підприємницької діяльності в Україні;
- аналіз організаційно-правової форми новостворюваного бізнесу та системи оподаткування;
- аналіз стану і розвитку соусної продукції в Україні;
- оцінити кокурентні переваги новоствореного фермерського господарства у порівнянні з конкурентами, що діють на території України;
- розрахувати економічну ефективність проекту;
- провести аналіз ризиків проекту та знайти шляхи їх мінімізації.

Об'єктом дослідження є процес обґрунтування доцільності створення підприємства з виготовлення соусів відповідно до законодавства України.

Предметом дослідження є бізнес-проекування започаткування власної справи зі створення підприємства з виготовлення соусів.

Методи дослідження. При дослідженні загальних умов організації та здійснення підприємницької діяльності на прикладі створення підприємства з виготовлення соусів були використані такі методи:

- загальнонаукові: системний аналіз (за допомогою цього аналізу були розраховані поточні та стартові витрати на основі яких було сформовано дохід та прибуток підприємства), аналогія (цей метод був застосован при порівнянні цін конкурентів на товари);
- логічної абстракції: аналіз (були знайдені матеріали для описання усіх графічних матеріалів) і синтез (на основі даних добутих аналізом були зроблені усі графічні матеріали), індукція (після аналізу і синтезу графічних матеріалів були зроблені загальні висновки);
- економіко-статистичного аналізу: табличний, графічний (збір даних та оформлення в таблиці та графіки), групування, класифікації (КВЕД-2010);
- маркетингові: SWOT-аналіз (підприємства з виготовлення соусів);
- експертної діагностики: оцінювання (оцінювання привабливості новоствореної компанії для інвесторів), порівняння (порівняння показників графічних та табличних матеріалів).

Інформаційна база. Досліджуючи підприємницьку діяльність на прикладі створення підприємства з виготовлення соусів були використані Закони України, нормативні акти, звітність Державного комітету статистики України, звіти відповідних державних органів, наукові публікації, видання відчизняних вчених, дані мережі Інтернет. При оформленні випускної роботи було використано програму Microsoft Word, Excel 2016.

ВИСНОВКИ

1. У даній випускній роботі було охарактеризовано бізнес ідею щодо створення підприємства з виробництва соусної продукції, з технологією вирощування, переробки та виготовлення соусної продукції. Проаналізовано можливості реалізації проекту на території Миколаївської області. Організаційною формою ведення господарської діяльності було обрано ФОП. Також було обрано загальну систему оподаткування, фізична особа-підприємець буде платником ПДВ (20 %), а також буде сплачувати податок на прибуток (18 %). Було розглянуто можливий варіант переходу на другий рік існування на четверту групу спрощеної системи оподаткування з паралельним відкриттям ще одного ФОП, з метою реалізації підприємницької діяльності з виготовлення соусів та зменшення витрат на податки.

2. Аналіз конкурентного середовища на ринку соусів в Україні виявив велику кількість потенційних споживачів та основних конкурентів. Головною перевагою при завоюванні долі ринку у даному секторі є наявність та використання сучасної техніки і технологій та звичайно забезпечення високого рівня якості продукції. Проаналізував слабкі та сильні сторони підприємства, слід пам'ятати, що можливості і загрози можуть переходити у свою протилежність. Так, невикористана можливість може стати загрозою, якщо її використовує конкурент.

3. У другому розділі випускної роботи було сформовано стартові інвестиції на впровадження проекту у розмірі 6 950 000 грн. З метою покриття витрат, було також сформовано інвестиційний портфель, що має наступну структуру: власні кошти – 3 450 000 грн, позикові кошти – 3 500 000 грн. Для отримання позики було обрано фінансову установу «Ощадбанк», що надає послуги на спеціальних умовах для аграріїв. Також було розраховано вартість поточних витрат на функціонування підприємства. Поточні витрати склали 20 929 206 грн.

4. У третьому розділі випускної роботи було спрогнозовано прибуток від реалізації продукції, він склав 7 243 663,52 грн, наслідком цього було позитивне сальдо доходу на кінець року. Так за рахунок амортизаційних відрахувань було збільшено грошовий потік компанії, що є запорукою накопичення коштів для

повернення стартових інвестицій у проект. Рентабельність продажу склала 19,8 %, що свідчить скільки копійок грошового потоку приходить на одну гривню доходу. Також було оцінено ефективність інвестиційного проекту з виробництва соусної продукції: чиста приведена вартість проекту склала 39 911 031,8 грн, що відповідає умові $NPV > 0$; індекс прибутковості дорівнює 5,74 що відповідає умові $PI > 1$; внутрішня норма прибутковості фірми склала 39, 5 %, що відповідає умові $IRR > СВК$. При виконанні всіх трьох умов ефективності інвестиційного проекту впливає, що проект є прийнятним до виконання. Щодо терміну окупності проекту з виробництва соусів, то він склав два місяці від початку виробництва та 6 місяців від початку діяльності підприємства. Також було розраховано точку беззбитковості по кожному виду продукції, що дає змогу виявити показники, які впливають на життєздатність проекту. Точка беззбитковості у вартісному вираженні показує на яку суму коштів підприємству потрібно реалізувати продукцію, щоб покрити власні витрати. Точка беззбитковості у вартісному вираженні для соусу «Гірчиця Гостра» склала 2 839 010,75 грн, для соусу «Гірчиця Діжонська» — 1 245 709,64 грн, для соусу «Хрон Домашній» — 3 338 304,66 грн. У натуральному вираженні точка беззбитковості показує яку кількість продукції необхідно виготовити підприємству, щоб покрити власні витрати. Точка беззбитковості у натуральному вираженні для соусу «Гірчиця Гостра» склала 363 976 шт, для соусу «Гірчиця Діжонська» — 144 847 шт, для соусу «Хрон Домашній» — 487 332 шт.

5. Останнім кроком було проаналізовано можливі ризики щодо існування проекту та розроблені методи їх мінімізації. Методами мінімізації ризиків було обрано самострахування та поділ.

Отже, за результатами аналізу всіх аспектів створення підприємства з виготовлення соусної продукції на території Миколаївської області можна сказати, що цей проект є прийнятним до впровадження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Технології вирощування сільськогосподарських культур. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ais.agro.ws>
2. Хомик Н.І. Технологія виробництва і переробки сільськогосподарської продукції: курс лекцій // Н.І. Хомик, Н.Б. Гаврон, Н.А Рубінець. –Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2016. – 248с.
3. Яковенка К. І. Сучасні технології овочівництва: навч. посібник — Харків: Інститут овочівництва та баштанництва УААН, 2001, — 128 с.
4. Державні стандарти України.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dbn.at.ua>
5. Кіхая Ю. В. Сутність та значення конкурентного середовища підприємства // Збірник тез наукових робіт учасників XVIII Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції забезпечення ефективності економіки держави» (м. Київ, 8-9 лютого 2013 р.). – 2013. - С. 19-20.
6. Податковий кодекс України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
7. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
8. Агро Довідник. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.4sg.com.ua>.
9. Інтернет-магазин «ROZETKA». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rozetka.com.ua/>
10. Тариф на електроенергію у Миколаївській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nerc.gov.ua/?id=30040>
12. Тариф на водопостачання у Миколаївській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nerc.gov.ua/data/filearch/voda/taryfy/taryfy_na%20_vodopost_ta_vodov.pdf

13. Горова К.О. Конспект лекцій з дисципліни економіка підприємства Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків// к.е.н. Горова К.О. — Харків 2011 Тема 12, табл. 2.12.
14. Гайдаєнко О. М. Управлінський аналіз: навчальний посібник/ Гайдаєнко О. М., Шевчук Н. С. – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2015. - 129 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/3752>.
15. Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/st_kls/op_koatuu_2016.htm
16. Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15>
17. Про забезпечення санітарного і епідемічного благополуччя населення: закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4004-12>
18. Про охорону праці: закон України. (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 49, ст.668). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>
19. Про ліцензування видів господарської діяльності: закон України від 02.03.2015 № 222-VIII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/222-19>
20. Про стандартизацію і сертифікацію: декрет Кабінету Міністрів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/46-93>
21. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів: закон України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/771/97>
22. Статистичний класифікатор організаційних форм суб'єктів економіки (СКОФ) (чинний з 01.01.2015 р.). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

23. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб підприємців: закон України від 15.05.2003 № 755-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/755-15/page>
24. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2008 р. N 1164. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1164-2008>
25. Жукевич О. УДК 641.887 (477) Виробництво на споживання соусів в Україні ISSN 1998-2666. Товари і ринки. 2012. №1// Жукевич О., Рудавська Г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://docplayer.net>
26. ТМ «Торчин» // Офіційний веб-портал. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.nestle.ua/brands/culinary/torchin>
27. ТМ «Чумак» // Офіційний веб-портал. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.chumak.com/>
28. ТМ «Щедро» // Офіційний веб-портал. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://schedro.ua/>
29. ТМ «Королівський смак» // Офіційний веб-портал. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kingsmak.com.ua/ru/>
30. Український проект бізнес-розвитку плодоовочівництва UHBDP // Офіційний веб-портал. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uhbdp.org/ua/>
31. АЗС-маркет // Офіційний веб-портал. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.azs-market.com.ua>
32. Ощадбанк // Офіційний веб-портал. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.oschadbank.ua>
33. Тариф на опалення у Миколаївській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://kyivenergo.ua>
34. Волкова М.В. Конспект лекцій для студентів усіх форм навчання спеціальності 6.050200 - Менеджмент організацій. Ціноутворення. - Харків: ХНАМГ, 2007. – 131 с.